

Suvestinė redakcija nuo 2018-09-05

Sprendimas paskelbtas: TAR 2017-12-05, i. k. 2017-19474

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
PRIENŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS TARYBA**

**SPRENDIMAS
DĖL PRITARIMO IKIMOKYKLINIO UGDYMO PROGRAMOMS**

2017 m. lapkričio 30 d. Nr. T3-276
Prienai

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2005 m. balandžio 18 d. įsakymu Nr. ISAK-627 „Dėl ikimokyklinio ugdymo programų kriterijų aprašo“ patvirtinto Ikimokyklinio ugdymo programų kriterijų aprašo 3 punktu, Prienų rajono savivaldybės taryba **n u s p r e n d ž i a:**

1. Pritarti pridedamoms ikimokyklinio ugdymo programoms:

1.1. *Neteko galios nuo 2018-09-05*

Papunkčio naikinimas:

Nr. [T3-203](#), 2018-08-30, paskelbta TAR 2018-09-04, i. k. 2018-13911

1.2. Prienų r. Stakliškių gimnazijos Pieštuvėnų ikimokyklinio ugdymo skyriaus programai.

2. Pripažinti netekusiu galios Prienų rajono savivaldybės tarybos 2009 m. lapkričio 26 d. sprendimą Nr. T3-286 „Dėl pritarimo Prienų rajono savivaldybės Stakliškių vidurinės mokyklos ikimokyklinio ugdymo skyriaus bei Pieštuvėnų ikimokyklinio ir pradinio ugdymo skyriaus ikimokyklinio ugdymo programoms“.

Savivaldybės meras

Alvydas Vaicekauskas

Patvirtinta. *Neteko galios nuo 2018-09-05*

Priedo naikinimas:

Nr. [T3-203](#), 2018-08-30, paskelbta TAR 2018-09-04, i. k. 2018-13911

**PRIENŲ R. STAKLIŠKIŲ GIMNAZIJOS PIEŠTUVENŲ IKIMOKYKLINIO UGDYMO
SKYRIAUS IKIMOKYKLINIO UGDYMO PROGRAMA „AUGU PAŽINDAMAS SAVE,
PAŽINDAMAS TAVE“**

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. Švietimo teikėjas – Prienu r. Stakliškių gimnazijos Pieštuvėnų ikimokyklinio ugdymo skyrius.
2. Mokymo forma – dieninė.
3. Adresas: Darželio 4, Stakliškių sen., LT-59352 Prienu rajono savivaldybė.
4. Pagrindinė veiklos sritis – ikimokyklinis ugdymas.
5. Skyriuje veikia viena mišri grupė, kurioje ugdomi 2–6 metų vaikai.
6. Organizuojant ir užtikrinant kokybišką ugdymo(si) procesą, pedagogų ir kitų specialistų komanda siekia vaiko ugdymo(si) vienovės ir darnos su šeima.
7. Visas ugdymo turinys orientuotas į ugdytinių poreikių – dėmesio, globos, meilės, šilumos ir artumos, higienos įgūdžių ugdymo, savarankiškumo, bendravimo su bendraamžiais ir suaugusiais, veiksmų su daiktais, žaidimo, judėjimo, meninės muzikinės veiklos, piešimo, lipdymo, konstravimo, aplinkos stebėjimo, domėjimosi, tyrinėjimo, lyginimo, eksperimentavimo, dėmesio mažesniems už save, paskatinimo ir įvertinimo bei įsivertinimo – tenkinimą.
8. Organizuojant ugdymą atsižvelgiama į tėvų lūkesčius, pageidavimus ir laikomasi šių nuostatų:
 - prioritetinis vaidmuo ugdant vaiką tenka šeimai;
 - atsižvelgiama į šeimos tradicijas, įpročius, nuostatas;
 - ugdymo procese siekiama išlaikyti namų dvasią;
 - pedagogai gerbia tėvus, tėvai – pedagogus;
 - nuolatos ieškoma naujų bendravimo ir bendradarbiavimo formų;
 - išlaikomas konfidencialumas, vertinant vaikų fizinį ir psichinį išsivystymą;
 - vadovaujamas samprata, jog šeima ir įstaiga dalijasi vaiko gerovės užtikrinimo atsakomybe.
9. Tėvai (globėjai) ir vietos bendruomenė pageidauja, jog ugdytiniai įgytų gebėjimo bendrauti ir bendradarbiauti su bendraamžiais įgūdžių, būtų plėtojama vaikų emocinė, socialinė, kultūrinė patirtis; įgytų savarankiškumo įgūdžių; jautų saugumo jausmą; būtų mylimi; turiningai ir

įdomiai praleistų laiką; būtų tinkamai prižiūrėti; ugdytųsi visapusiškus gebėjimus, teikiant papildomą muzikinį ugdymą; būtų atsižvelgiama į kiekvieno vaiko individualius ugdymo(si) poreikius.

10. Stakliškių gimnazijos Pieštuvėnų ikimokyklinio amžiaus ugdytiniai glaudžiai bendradarbiauja su Stakliškių ikimokyklinio ugdymo skyriumi, Stakliškių gimnazijos pradinio ugdymo klasių mokiniais ir jų mokytojais, dalyvauja bendruose tradiciniuose renginiuose su kaimo bendruomene „Pieštuvėnai“, Pieštuvėnų biblioteka.

11. Dauguma įstaigą lankančių vaikų auga palankioje socialinėje aplinkoje. Šeimų socialinė padėtis patenkinama.

12. Programa „Augu pažindamas save, pažindamas tave“ vadovaujasi psichologų humanistų K. Rodžerso, A. Maslou teorijomis, tikinčiomis žmonių vidinėmis galiomis. Vaikas, patekęs į saugią aplinką, atskleidžia savo vidines galimybes. Toks jis gali būti tik tada, kai patenkinami visi baziniai vaiko poreikiai: poreikis žaisti, kurti, eksperimentuoti, patirti, atrasti, aktyviai reikštis, būti pripažintam, saugiam ir sveikam.

13. Stakliškių gimnazijos Pieštuvėnų ikimokyklinio ugdymo skyriaus veikla grindžiama Lietuvos Respublikos švietimo įstatymu, Lietuvos vaikų ikimokyklinio ugdymo koncepcija, Ankstyvojo ugdymo vadovu, Vaiko gerovės valstybės politikos koncepcija, Jungtinių Tautų vaiko teisių konvencija, Ikimokyklinio ugdymo gairėmis, LR sveikatos apsaugos ministro 2010 m. įsakymu patvirtinta galiojančia Higienos norma, Stakliškių gimnazijos nuostatais ir Prienų rajono savivaldybės teisės aktais, vaikų darželio programa „Vėrinėlis“, „Ugdymo gairėmis pedagogams ir tėvams“.

II SKYRIUS

IKIMOKYKLINIO UGDYMO PRINCIPAI

14. Stakliškių gimnazijos Pieštuvėnų ikimokyklinio ugdymo skyriuje organizuojant ugdomąją veiklą su ikimokyklinio amžiaus ugdytiniais vadovaujamosi šiais principais:

14.1. humaniškumo (vaikas gerbiamas kaip asmenybė, jis turi teisę gyventi pagal prigimtį, asmeninę patirtį);

14.2. ugdymo individualumo ir vienodų galimybių (ugdymo priemonės ir būdai parenkami atsižvelgiant į vaiko individualius gebėjimus; ypatingas dėmesys skiriamas vaikams, turintiems individualių ugdymo(si) poreikių; apleistiems, gyvenantiems atokiau bei socialinės atskirties šeimose – visiems sudaromos vienodos ugdymo(si) sąlygos);

14.3. demokratiškumo (kiekvienas saugus ir orus dėl savo socialinės, rasinės, kultūrinės ir tautinės tapatybės, gerbiamos kiekvieno vaiko individualios prigimties savybės);

14.4. tautiškumo (lietuvių tradicijų, papročių integracija į vaiko kasdieninį gyvenimą);

14.5. ugdymo lankstumo, tęstinumo ir perimamumo (nuolat palaikomas ryšys su šeima, pedagogai bendradarbiauja tarpusavyje, ikimokyklinio ugdymo turinys derinamas su ugdymu(si) šeimoje, sekamas vaikų tolesnis ugdymas ir adaptacija, palaikomi ryšiai su pradinio ugdymo mokytojais);

14.6. žaismės (pedagogas sukuria sąlygas vaiko žaidimams ir saviraiškai);

14.7. integracijos (individualių ir specialiųjų poreikių turintys vaikai ugdomi kartu su visais, dalyvauja bendruose renginiuose, šventėse bei projektuose);

14.8. funkcionalumo (siekiama vaikų savarankiškumo, formuojami įgūdžiai ir gebėjimai, padėsiantys prisitaikyti gyventi nuolat besikeičiančioje visuomenėje; specialiųjų poreikių vaikai mokomi savęs apsitarnavimo įgūdžių);

14.9. partnerystės su šeima (įstaiga padeda šeimai ugdyti ir rengti vaiką mokyklai, teikia metodinę pagalbą).

III SKYRIUS

UGDYMO TIKSLAI IR UŽDAVINIAI

15. Tikslas – atsižvelgiant į pažangiausias mokslo ir visuomenės raidos tendencijas, kurti tinkamas sąlygas, padėsiančias vaikui tenkinti prigimtinius, kultūrinius, socialinius, pažintinius poreikius.

16. Uždaviniai:

16.1. saugoti ir stiprinti vaiko psichinę ir fizinę sveikatą, garantuoti jo saugumą, tenkinti aktyvumo ir judėjimo poreikį;

16.2. sudaryti tinkamas sąlygas vaikų ugdymui(si), skatinti smalsumą, aktyvumą, saviraišką;

16.3. ugdyti sveikatos saugojimo, komunikavimo, socialinę, pažintinę, meninę kompetencijas;

16.4. plėtoti vaiko supratimą apie aplinkinį pasaulį, sudaryti galimybes patirti pažinimo džiaugsmą, plėsti intelektualius gebėjimus, atrasti ir perimti įvairius pasaulio pažinimo būdus;

16.5. lavinti vaiko kūrybiškumą, žadinti jautrumą aplinkos estetikai ir meno reiškiniams, pagarbą tradiciniam menui, skatinti atskleisti save meno priemonėmis ir kitais būdais;

16.6. plėtoti specialiųjų ugdymo(si) poreikių turinčių vaikų gebėjimus, tenkinti individualius jų poreikius;

16.7. puoselėti tautos kultūrą bei tradicijas.

IV SKYRIUS

UGDYMO TURINYS, METODAI IR PRIEMONĖS

17. Organizuojant ikimokyklinio ugdymo procesą, svarbu orientuotis į vaiką, jo poreikius, interesus, vaikų kultūrą, pripažinti vaiko fizinę ir žodinę saviraišką (žaidimus, fantazijas, rimavimą, humorą, mėgdžiojimą ir t.t.), suprasti tai, kad vaikas turi turėti teisę būti vaiku, vaikų grupėje ir šeimoje humanistinėmis, demokratinėmis vertybėmis pagrįsti gyvenimo būdą (vaikui reikia, kad juo rūpintųsi, mylėtų ir pritartų), skatinti vaiko ir pedagogo sąveiką, vaiko aktyvumą, kūrybiškumą, praturtinti jo patirtį, padėti perimti kultūrinės vertybes; tobulinti ugdymo procesą.

18. Ikimokyklinio amžiaus vaikų ugdymo turinys grindžiamas ikimokyklinio amžiaus vaikų poreikiais: emociniais, judėjimo ir pažinimo.

19. Siekiant tęstinumo principo ikimokyklinis ugdymas grindžiamas pagrindinių kompetencijų (socialinė, sveikatos saugojimo, pažinimo, komunikavimo, meninė) ugdymu, kurios toliau plėtojamos priešmokykliniame amžiuje.

20. Ugdomos kompetencijos:

20.1. **Socialinė kompetencija. Tikslas – mokėti gyventi kartu ir būti greta.**

Ankstyvasis vaikų amžius (2–3 m.)	Ikimokyklinis vaikų amžius (3–6 m.)
- Kasdieninio bendravimo metu pasisveikina, atsisveikina, pratinasi elgtis mandagiai (<i>ačiū, prašau, atsiprašau</i>); - Įsitraukia į žaidimus, paminint jo gebėjimus, daiktus, nusakant lytį; - Kasdieninėje veikloje pratinasi pats valgyti, judėti, praustis, rengtis ir kt.; - Kasdieninėje veikloje laisvai juda, veikia; - Pratinasi atlikti nuobodžius darbus (žaislų tvarkymus), savitvarkos įgūdžių ugdymas (pratinasi skirti savo asmeninius daiktus, žaislus nuo kitų, atpažinti savo drabužėlius nuo kitų); - Žaidžia vardų žaidimus: save vadina vardu, pasako vardą kitam; - Bando tyrinėti savo ir kitų žmonių panašumus bei skirtumus; - Žaidžia vaizduotės, emocinius žaidimus, stengiasi suprasti, kas gerai ir kas blogai; - Savo elgesį vertina, atsižvelgdamas į pritariančią ar nepritariančią suaugusiojo veido išraišką; - Laisvai juda, randa pakankamai funkcionalią aplinką, skatinančią domėtis, pažinti; - Siekia būti savarankiškas, nepriklausomas – spręsti, svarstyti.	- Dalijasi savo išgyvenimais su draugais ir pedagogais; - Pratinasi pažinti save bei teigiamai vertinti; - Pratinasi savarankiškai spręsti problemas, ieško bendravimo, žaidimų, veiklos su kitais; - Domisi kitu, jo žaislais, sumanymais, nuomone; - Pratinasi klausytis ir girdėti kalbantįjį, pats klausia, pasakoja, paaiškina; - Pratinasi padėti mažesniems, silpnesniems, jais rūpinasi; - Suvokia, jog visi žmonės skirtingi, pratinasi gerbti šiuos skirtumus; - Pratinasi spręsti konfliktus taikiai – susitarimų, diskusijų, dalijimosi būdu, stengiasi atsisakyti nepriimtino elgesio įpročių; - Dalijasi su kitais savo patirtimi, žaislais, derina savo ketinimus, veiksmus; - Kuria taisykles, bendrus darbus, tariasi, siūlo, kūrybiškai plėtoja sumanymus, jam pasiūlytas temas, idėjas; - Domisi įvairia informacija; - Pratinasi orientuotis naujoje socialinėje aplinkoje; - Pratinasi bendrauti su įvairiais žmonėmis.

20.2. **Sveikatos saugojimo kompetencija. Tikslas – vaiko gebėjimas saugiai judėti ir veikti bei sveikai gyventi.**

Ankstyvasis vaikų amžius (2–3 m.)	Ikimokyklinis vaikų amžius (3–6 m.)
- Skatinami laikytis bendrų susitarimų, taisyklių,	- Išmoksta saugiai ir savarankiškai elgtis naujoje

vengiant netinkamų būdų išlieti emocijas; - Pratinasi nusakyti savo emocijas; - Prireikus ugdosi gebėjimą sutelkti valią, ištvermę; - Pratinasi orientuotis naujoje aplinkoje; - Sužino apie saugų elgesį grupėje, žaidimų aikštelėje; - Ugdosi savarankiškumo, kultūrinių, higieninių įgūdžių pradų; - Įgyja saugaus elgesio pradmenis, suvokia pavojų; - Laisvai juda, tenkindamas prigimtinį judėjimo poreikį; - Mokosi išreikšti save judesiu, žaidžia imitacinius žaidimus; - Pratinasi judėti didelėje ir ribotoje erdvėje, tiksliai eiti ten, kur reikia ar nori, pastumti mašinėlę, vežimėlį ir kt.; - Užlipa, nulipa nuo lovos, lipa laiptais, į kalnelį, nusileidžia nuo jų, keturiomis užlipa nuožulniomis kopėtėlėmis; - Ropoja, šliaužia, bėga, šokinėja, judina liemenį, kojas, rankas, galvą, išbando lindimo būdus; - Pratinasi išvengti kliūčių, orientuotis erdvėje; - Pereina nuo ėjimo prie bėgimo, nuo bėgimo prie ėjimo, eidamas keičia kryptį; - Nepargriūdama spiria kamuolį; - Atlieka pedagogo pasiūlytus pratimus, dalyvauja rytinėje mankštoje, kūno kultūros valandėlėse; - Skatinami šiltai bendrauti; - Pratinasi po įtampos ar didesnių išgyvenimų mažinti emocinę įtampą fizine iškrova, meninėmis priemonėmis (dainavimas, muzikos klausymas, piešimas, imitaciniai žaidimai ir kt.); - Prireikus geba kreiptis pagalbos į suaugusįjį.	aplinkoje; - Sužino apie aplinkos poveikį sveikatai bei žmogaus poveikį gamtai; - Sužino apie saugų elgesį grupėje, žaidimų aikštelėje, gatvėje, prie vandens telkinių, bendruomenėje. Kartu sukuria saugaus elgesio grupėje, žaidimų aikštelėje taisykles; - Sužino apie pavojų, kurį gali kelti bendravimas su svetimais žmonėmis. Aptariami įvairūs būdai, kaip elgtis įvairiose situacijose; - Išmoksta, kaip elgtis su aštriais, smailiais daiktais, cheminėmis medžiagomis, ugnimi, buitinais-techniniais prietaisais. Sužino, kad augančiam organizmui kenkia narkotinės medžiagos, vaistai, alkoholis ir rūkymas. Susipažįsta su nuodų simboliu; - Ima pažinti savo kūną, jo fizines galimybes, mokosi išreikšti save judesiu; - Išmoksta prižiūrėti savo kūną: laikosi asmens higienos, tinkamo dienos ritmo, stengiasi sveikai maitintis, rengtis pagal orą, taisyklingai sėdėti, stovėti, daug judėti ir žaisti gryname ore; - Tobulina gebėjimą laisvai koordinuotai, įvairiais būdais vaikščioti, bėgioti, šliaužti, ropoti, lįsti, bėgti, šokinėti, judinti liemenį, kojas, rankas, galvą; - Pratinasi judėdamas orientuotis erdvėje, išvengti kliūčių, keisti judėjimo greitį, kryptį; - Ugdosi vikrumą, lankstumą, stiprumą, valią, ištvermę, drąsą; - Ugdosi taisyklingą kvėpavimą, lavina rankos miklumą, akies ir rankos tikslumą, didina jutiminį jautrumą; - Išmoksta saugiai naudotis fiziniam judėjimui skirta įranga, priemonėmis, žaislais. - Sužino, kad kūno ir sielos sveikata, taip pat sugebėjimas gražiai bendrauti su kitais žmonėmis lemia žmogaus sveikatą; - Nusako savo savijautą ir supranta, kada jaučiasi blogai ar yra pavargęs, pasako apie tai kitiems, eina pailsėti.
--	---

20.3. Pažinimo kompetencija. Tikslas – atrasti ir tyrinėti mus supantį pasaulį.

Ankstyvasis vaikų amžius (2–3 m.)	Ikimokyklinis vaikų amžius (3 –6 m.)
--	---

- Pratinasi pasakyti savo vardą, pavardę, adresą, metus; - Stengiasi įvardyti savo norus; - Geba veikti ne tik praktiškai, bet ir mintyse: atgaminti, gerinti ir nustatyti ryšį tarp to, ką atsimena ir mato; - Susipažįsta su supančia aplinka. Domisi mergaičių ir berniukų skirtumais; - Atkreipia dėmesį į bendravimui svarbius dalykus: dienos režimą, daiktų vietą; - Atidaro, uždaro, dėlioja daiktus prieš-už, ant-po; - Veria raištelį į batus, tiksliau stato, konstruoja, dėlioja dėlionės; - Susipažįsta, tyrinėja supančią aplinką. Klausinėja, domisi gamtos reiškiniais. Stebi gyvūnus ir augalus, jais gėrisi. Aiškinasi, kodėl negalima skriausti gyvūnų; - Tyrinėja aplinką visais jutimais: įsiklauso, įsižiūri, uosto, ragauja, liečia gamtos gėrybes. Veikia su įvairia gamtine medžiaga: vandeniu, smėliu, kaštonais, giliukais, akmenukais; - Pratinasi orientuotis grupėje, darželio aplinkoje. Aiškinasi, suvokia daiktų padėtį; - Susipažįsta su naminiais gyvūnais, juos atpažįsta knygelėse, paveikslėliuose. Bando įvardinti, pavadinti, mėgdžioti; - Stebi augalus, jais gėrisi. Stebi, kaip suaugusieji juos prižiūri: laisto, purena žemę. Gamtoje pastebi žydinčias gėles, jomis džiaugiasi; - Pratinasi pastebėti gamtoje vykstančius pokyčius. Klausosi skaitomų kūrinių apie gamtą, jos reiškinius. Aiškinasi sąvokas „diena“, „naktis“; - Žiūrinėja knygeles, ieško dangaus kūnų: saulės, mėnulio. Imituoja dangaus kūnų, gamtos reiškinų judesius (saulė šviečia, vėjas pučia ir kt.). Žaidžia žaidimus, susijusius su gamtos reiškiniais.	- Domisi šalia esančiais bendraamžiais, savimi ir kitais žmonėmis. Suvokia žmonių panašumus ir skirtumus, jų išvaizdą, jausmus, kad jame yra daug paslapčių. Suvokia ir jaučia, kad yra mylimas; - Domisi profesijomis; - Stebi, tyrinėja supančią aplinką. Įvardija daiktų pavadinimus, bando juos naudoti pagal paskirtį; - Pastebi savo aplinkoje įvairius namų apyvokos daiktus, įsidėmi jų pavadinimus; - Vyksta į gamtos tyrinėjimo, stebėjimo išvykas, padeda tvarkyti aplinką; - Ugdomi laiko tėkmės pojūtį pagal savo gyvenimo ritmą, suvokia paros dalis, jų keitimąsi, savaitės laiko tėkmę (darbo, poilsio dienos), metų laikus, jų seką. Randa būdų matuoti, pažinti laiką; - Aplinkoje esančius daiktus panaudoja gretinimui lyginimui, kolekcionavimui, modeliavimui, probleminių užduočių atlikimui; - Tenkina smalsumą tyrinėdamas techninius atradimus: žaisdamas su techniniais žaislais, magnetais. Žaidžia didaktinius, judrius žaidimus ekologine tema, dalyvauja gamtosaugos projektuose. Keliauja, išskylauja netoli darželio esančiose poilsio vietovėse; - Susipažįsta su naminiais gyvūnais, jų globa. Mėgdžioja jų judesius, balsus. Tyrinėja kūno dalis, jas įvardina. Suvokia gyvūnų pavadinimus; - Skiria naminius ir laukinius gyvūnus, suvokia jų panašumus ir skirtumus, kalba apie jų mitybą. - Aiškinasi naminių bei laukinių gyvūnų elgseną ir ypatumus. Aptaria naminių ir laukinių gyvūnų prisitaikymą prie aplinkos; - Stebi augalus, aptaria jų dalis. Stebi, tyrinėja bei aiškinasi apie augalų augimą, gyvybines funkcijas. Klausosi pasakojimų apie augalus, aptaria augalų vystymąsi. Žaidžia judrius, kūrybinius žaidimus gamtoje; - Aiškinasi, kurie augalai žmones maitina, rengia, gydo, puošia, džiugina. Rūpinasi augalais, mokosi juos prižiūrėti, įvardina jų pavadinimus. Suvokia, jog augalai suteikia žmogui estetinį pasigėrėjimą.
---	---

20.4. Komunikavimo kompetencija. Tikslas – kalbėti, klausytis, bendrauti, domėtis skaitymu, rašymu.

Ankstyvasis vaikų amžius (2–3 m.)	Ikimokyklinis vaikų amžius (3–6 m.)
- Mokosi kalbėti žodžiais. Klausydamas	- Geba taisyklingai kalbėti, pasakoja apie

grožinės literatūros kūrinių, žiūrinėdamas paveikslėlius bando atpažinti matytus daiktus, žmones, gyvūnus. Mėgdžioja, kartoja suaugusiųjų, draugų žodžius. Stengiasi kartu su auklėtoja ar vienas deklamuoti eilėraštukus, dainuoti lopšines, ploti katutes. Klausosi gyvūnėlių garsų: kačiuko miaukimo, šuns lojimo, karvės mūkimo, vištos kudakavimo. Varto knygeles, ieško daiktų, kuriuos auklėtoja įvardija: lėlė, mašina, kiškutis ir kt; - Pratinasi klausytis trumpo skaitomo kūrinio. Bando klausti ir atsakyti. Mokosi mandagumo žodžių. Žaisdamas su žaislais spontaniškai atkartoja girdėtus garsus, žodelių junginius; - Kalbina draugus. Žaidžia bendrus žaidimus. Bando dalyvauti nesudėtingose siužetų inscenizacijose. Pratinasi atlikti žaidybinius judesius: ploja katutes, trepsi kojomis; Reaguoja į grupėje esančių suaugusiųjų, draugų kalbinimą. Nori būti pastebėti, kalbinami. Žiūrinėdami iliustracijas, paveikslėlius reiškia nuotaikas; - Emocingai reaguoja į skaitomus deklamuojamus kūrinius, pasakojimus ar dainuojamus kūrinius; - Žaidžia artikuliacinius žaidimus; - Varto, žiūrinėja knygutę. Mokosi versti lapus, atsargiai elgtis su knyga. Bando įvardinti tai, ką mato; - Suranda savo mėgstamą knygėlę.	patirtus įspūdžius, nutikimus draugams, pedagogui. Klausosi sekamų pasakų, grožinės literatūros kūrinių, bando aiškinti ir interpretuoti. Atpažįsta žmonių, gyvūnų kalbas, mėgdžioja; - Pratinasi išsakyti savo norus, įvardina savo veiksmus. Stebi, žiūrinėja paveikslėlius, žaislus, pasakoja apie juos. Klausinėja jų dominančių dalykų. Mokosi bendrauti su draugais; - Suvokia, kad kalba galima perteikti daug informacijos. Išreiškia liūdesį, džiaugsmą, pagarbą. Pasakoja, mėgdžioja, deklamuoja, tęsia draugų pradėtą pasakojimą. Kalba apie tai, ką mato, girdi, liečia, ragauja, veikia; - Pratinasi susirasti draugų. Kviečia bendrauti, žaisti kartu. Mėgdžioja vieni kitus gestais, mimika; - Bando žaisti grupelėmis, bendrauja su mažai pažįstamais vaikais, palaiko ryšius su draugais. Pratinasi išklausyti kalbančiojo iki galo, reaguoti į pašnekovą; - Kartoja suaugusiųjų, personažų, gyvūnų balsus. Žaidžia, bendrauja, atskleidžia savo emocijas, išgyvenimus; - Pratinasi savo nuomonę derinti su suaugusiais. Siekia pažiūrų bendrumo. Pasitiki suaugusiais, juos laiko pavyzdžiu; - Dalinasi su bendraamžiais patirtimi. Diskutuoja įvairiais klausimais, vertina. Bando spręsti problemas, rasti pažintinius ryšius. Vertina kitų žmonių, draugų, savo elgesį, darbus; - „Skaito“ knygeles vienas kitam. Kuria knygeles kartu su suaugusiais. Sudeda paveikslėlius iš dalių, suvokia jų prasmę. Lavina smulkiuosius rankų raumenis, piešdamas įvairias linijas.
---	---

20.5. Meninė kompetencija. Tikslas – pajusti, kurti ir grožėtis.

Ankstyvasis vaikų amžius (2–3 m.)	Ikimokyklinis vaikų amžius (3–6 m.)
- Bando save išreikšti piešiniu, vaizduoja taškelius, brūkšnelius; - Bando piešti ir didžiuojasi savo kūryba ir darbais; - Piešdamas ir tapydamas tyrinėja saviraiškos galimybes linija ir dėme; - Susipažįsta su piešimo priemonėmis, bando piešti pirštelio, keverzoti. Mokosi taisyklingai laikyti piešimo priemonę, orientuotis piešimo lape. Eksperimentuoja, stebi potepius, pratinasi dažyti viena, vėliau keliomis spalvomis. Stebi, džiaugiasi dailės kūrinių, kitų vaikų darbais. Minko nedidelį molio gabalą, bando sujungti	- Išbando įvairias piešimo, tapymo technikas (liejimas ant popieriaus, grotažas ir kt.), derina keletą technikų; - Pažįsta spalvas bei jų atspalvius; - Kuria pačių įsivaizduojamą pasaulį savo ar pedagogo pasiūlyta technika; - Jaučia spalvų, formų, medžiagų struktūros ypatumus; - Aplikuoja, antspauduoja, lipdo, karmo, lanksto iš popieriaus, vielėlės, naudoja gamtines medžiagas; - Komponuoja gyvų ar džiovinėtų lauko gėlių puokštes, bando risti verbas;

atskiras detales, kočioja „dešreles“ „lazdeles“; - Pratinasi klijuoti, tvirtinti, lipinti, konstruoti, kirpti žirkklėmis; - Piešia kreida ant asfalto, pagaliuku ant smėlio, žiemą ant sniego; - Klausosi muzikos kūrinų, perteikia juos judesiais. Bando atlikti balsą lavinančius pratimus. Mokosi barškinti barškučiais, mušti būgnelį; - Pasitiki savo muzikinėmis galiomis, bando atkurti melodiją balsu; - Mėgsta muzikuoti kartu su kitais, derinasi prie suaugusiojo balso intonacijos; - Vaikšto pagal lėtesnį ar greitesnį muzikos tempą, ritmiškai barškina barškučiais, muša būgnelį; - Susikibę rankomis eina rateliu, juda vorele, imituoja reikiamus judesius.	- Susipažįsta su meninės raiškos priemonėmis. Vaizduoja nesudėtingos formos daiktus, reiškinius, konstruoja, modeliuoja nesudėtingus statinius. Atrasdamas, bandydamas, tyrinėdamas siekia meninės raiškos priemonių įvairovės; - Dainuodami mokosi taisyklingos kūno laikysenos, kvėpavimo. Dainuodami pritaria vaikiškais instrumentais, akmenukais, trinkelėmis ir kt. Improvizuodami judesiais, perteikia ratelių, šokių muziką (trepsi, pliauškėdami per kelius, spragsi pirštais, caksi liežuvio). Šokdami įgunda ritmingai atlikti judesius ir šokio elementus: šuoliukus, pritūpimus, sukinius, dvigubą žingsnelį.
--	---

21. Pedagogas ugdymo turinį pritaiko pagal kiekvieno vaiko ir bendrą grupės lygį. Ugdymo turinys visai grupei pritaikomas orientuojantis į bendrus grupę lankančių vaikų poreikius ir ypatumus.

22. Metodai ir priemonės:

22.1. vaiko veiklai palankios aplinkos kūrimas;

22.2. pedagogo bendravimas su vaiku;

22.3. vaiko žaidimo ar sumanymo palaikymas;

22.4. vaiko elgesio ir veiklos modeliavimas;

22.5. bendravimas ir bendradarbiavimas su vaikais ir suaugusiais;

22.6. ugdymo priemonių keitimas;

22.7. vaiko patirties turtinimas, skatinant savaip įgyvendinti pedagogo pasiūlytą idėją;

22.8. auklėtojo pavyzdys;

22.9. pokalbis, diskusija;

22.10. vaikų sumanytų projektų įgyvendinimas ir palaikymas;

22.11. tyrinėjimas, eksperimentavimas;

22.12. padrąšinimas ir skatinimas.

V SKYRIUS UGDYMO PASIEKIMAI IR JŲ VERTINIMAS

23. Vaiko pasiekimų ir pažangos vertinimas – neatsiejama kokybiško ugdymo(si) proceso dalis, tai nuolatinis informacijos apie vaiko, jo ugdymo(si) ypatumus bei daromą pažangą atskirais amžiaus tarpsniais kaupimas ir apibendrinimas.

24. Ugdymo(si) pasiekimai ir pažangos vertinimas atliekamas pagal 18 vaiko ugdymo(si) sričių (lentelė ir diagrama), vadovaujantis kiekvienos srities išskirta esmine nuostata ir esminiu

gebėjimu, kuriuos vaikas turėtų įgyti iki 6-erių metų, t. y. per visą ikimokyklinio ugdymo(si) laikotarpį, ir kaupiami „Vaiko aplanke“.

25. Aplanką sudaro:

25.1. ugdymo(si) pasiekimų diagrama (pagal pasiekimų žingsnius);

25.2. vaikų meninės raiškos darbai (dailės darbeliai, žodinė kūryba, vaikų mintys užrašytos);

25.3. vaikų veiklos stebimieji užrašai (įvairios užduotėlės, pratybų knygelės, vaikų mintys, nuomonė);

25.4. nuotraukos;

25.5. vaikų elgesio faktų analizė;

25.6. vaikų įsivertinimas (vaikas skatinamas įsivertinti, formuoti supratimą apie jo ugdymą(si)).

26. Vaikų ugdymo(si) pažangos vertinimą atlieka vaikų grupės pedagogai, tėvai. Vertinime gali dalyvauti ir kiti pedagogai bei specialistai: meninio ugdymo, logopedas. Matydamas, kad vaikas išlavino tam tikrą įgūdį, pedagogas atitinkamai koreguoja vaiko ugdymo turinį ir planus, tokiu būdu paspartindamas vaiko daromą pažangą.

27. Vaiko pasiekimai, pažanga ir gebėjimai aprašomi du kartus per metus. Rugsėjo–lapkričio mėnesiais daromas pirminis vertinimas. Gegužės mėnesį daromas baigiamasis vertinimas. Baigiamojo vertinimo paskirtis – įvertinti vaiko pasiekimų ir pažangos lygį, pasiektą per metus.

28. Ugdymo pasiekimai fiksuojami ugdomosios veiklos savaitės planuose, kurie segami į segtuvą.

29. Tėvai su grupės pasiekimais supažindinami grupės tėvų susirinkimų metu. Individualūs vaiko pasiekimai aptariami asmeninių pokalbių metu. Apibendrinti duomenys aptariami Stakliškių gimnazijos ikimokyklinio ir pradinio ugdymo grupės susirinkime, kitų susirinkimų metu.

30. Vaiko pasiekimų rezultatais yra remiamasi planuojant vaikų ugdymo(si) procesą, sudarant veiklos planus.

31. Vertinimo rezultatais naudojamosi planuojant pedagogų tobulinimą(si).

32. Pagrindiniai vertinimo vykdytojai – pedagogai.

VI SKYRIUS

NAUDOTA LITERATŪRA IR ŠALTINIAI

33. Rengiant Prienų r. Stakliškių gimnazijos Pieštuvėnų ikimokyklinio ugdymo skyriaus ikimokyklinio ugdymo programą „Augu pažindamas save, pažindamas tave“ naudoti šie šaltiniai:

33.1. Lietuvos Respublikos Seimo 2013 m. gruodžio 23 d. nutarimu Nr. XII-745 patvirtinta Valstybinės švietimo 2013–2022 metų strategija.

33.2. Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2014 m. rugsėjo 2 d. Nr. V-779 įsakymu patvirtinta Priešmokyklinio ugdymo bendroji programa.

- 33.3. Metodinės rekomendacijos ikimokyklinio ugdymo programai rengti. V., 2006.
 - 33.4. Vėrinėlio metai. Pavasaris. Idėjos vaikų saviraiškai ir kūrybai. V., 1999.
 - 33.5. Vėrinėlio metai. Žiema. Idėjos vaikų saviraiškai ir kūrybai. V., 1997.
 - 33.6. Vėrinėlio metai. Ruduo. Idėjos saviraiškai ir kūrybai. V., 1995.
 - 33.7. Auma T. Laimingo vaiko knyga. V., 2006.
 - 33.8. Į vaiką orientuotas ugdymas nuo gimimo iki trejų metų. V., 2001.
 - 33.9. Į vaiką orientuotų grupių kūrimas. Knyga auklėtojai. V., 2000.
 - 33.10. Konfliktai ir bendravimas. Vadovas po konfliktų valdymo labirintą. V., 1996.
 - 33.11. Ugdymas ir demokratijos kultūra. V., 1997.
 - 33.12. Ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo vaikų pasiekimų vertinimo aprašas. V., 2014.
-

Pakeitimai:

- 1.
Prienu rajono savivaldybės taryba, Sprendimas
Nr. [T3-203](#), 2018-08-30, paskelbta TAR 2018-09-04, i. k. 2018-13911
Dėl Pritarimo ikimokyklinio ugdymo programoms